

Till Infrastrukturdepartementet
i.remissvar@regeringskansliet.se

Diarienummer: I2021/02884

Kopia: i.transport.remissvar@regeringskansliet.se; region@regionjh.se;
kundcenter@ostersund.se; jenny.grip@samlingnaringsliv.se; rg@regiongavleborg.se;
region.vasternorrland@rvn.se; info@jarnvagsforumnorr.se; joakim.berg@norrtag.se;
christoffer.von.bothmer@norrtag.se; chamber@mellansvenskahanhandelskammaren.se

Gemensamt yttrande från Bollnäs, Ljusdals, Ovanåkers och Ockelbos kommuner över förslaget till nationell plan för transportinfrastrukturen för perioden 2022-2033

Gävleborgskommunerna Bollnäs, Ljusdal, Ovanåker och Ockelbo har tagit del av förslaget till nationell infrastrukturplan och lämnar följande gemensamma yttrande för att tydligt markera Norra stambanans stora betydelse för vår framtida utveckling.

Vi är i allra högsta grad beroende av en fortsatt utveckling av järnvägsinfrastrukturen för bättre tillgänglighet och fortsatt tillväxt. Framförallt är tillgängligheten till arbete och studier den i särklass viktigaste och centrala frågan för våra kommuners utvecklingsförutsättningar. Vi behöver stärka sambanden mellan länets lokala och kringliggande arbetsmarknader så att möjligheterna ökar för medborgarna att försörja sig samt för näringslivet att kunna bedriva verksamhet och rekrytera personal.

Järnvägsinfrastrukturen har också en avgörande roll för omställningen till det fossilfria och hållbara välfärdssamhället. Om klimatmålen ska nås måste rätt åtgärder prioriteras i den nationella planen för transportinfrastruktur. Åtgärder som snabbt kan bidra till minskade koldioxidutsläpp genom en överflyttning av transporter från väg och flyg till järnväg måste prioriteras!

Norra stambanan – en central bandel i Atlantstråket

Norra stambanan – som är en bana i det så kallade Atlantstråket (Stockholm-Arlanda-Uppsala-Gävle-Ockelbo-Bollnäs-Ljusdal-Ånge-Östersund-Åre-Trondheim) – är utpekad som internationellt betydelsefull järnväg för godstrafik och har en avgörande betydelse för utvecklingen av järnvägstrafiken i Norrland och på banor som Mittbanan, Ostkustbanan, Bergslagsbanan, Godsstråket genom Bergslagen och Stambanan genom Övre Norrland. Norra stambanan ska också ses som en central länk som knyter ihop transportkedjorna från inlandet ut mot kusterna samt från norr till söder mot Stockholm, Arlanda, Göteborg m.m.

De kapacitetsbrister som idag råder på Norra stambanan innebär att möjligheterna till utökad persontrafik med tåg och att uppnå kortare restider kraftigt begränsas. Från Kilafors och söderut är numera kapacitetsproblemen än mer tydliga sedan godståg börjat ledas om från Ostkustbanan vid Söderhamn till Kilafors och vidare söderut mot Godsstråket genom Bergslagen. Att bygga bort enkelspårsträckorna Kilafors-Holmsveden och Ockelbo-Mo

grindar ser vi som en mycket kostnadseffektiv och nödvändig åtgärd för ökad kapacitet, hastighet och bärighet i hela järnvägssystemet. Åtgärden är också strategiskt rätt för att kunna få till ett kapacitetsstarkt och funktionellt dubbelspår för godstrafiken genom norra Sverige med hjälp av befintliga stambanor (Norra stambanan och Stambanan genom Övre Norrland) och kuststråket.

Vi hänvisar också till Trafikverkets *”Åtgärdsvalsstudie kuststråket Gävle-Umeå”* och *”Utredning Atlantstråket”* som tydliggör och rekommenderar att dubbelspåret mellan Bollnäs och Ockelbo efter många års planerande och byggande ska färdigställas genom att enkelspårsträckorna mellan Kilafors-Holmsveden och Ockelbo-Mo Grindar byggs bort. Även i Trafikverkets nyligen genomförda *kapacitetsutredningar och bristanalyser för nedre Norrland* framgår det tydligt att ”getingmidjan” mellan Kilafors-Ockelbo är dimensionerande för både stambanan och kustjärnvägen, har ett mycket högt kapacitetsutnyttjande och behöver åtgärdas.

Meråkerbanan

I detta sammanhang är det också nödvändigt att lyfta den stora satsning som görs i Norge på Meråkerbanan, som rustas upp och elektrifieras. Investeringarna – som beräknas vara klara 2024 – skapar förutsättningar för ett starkt gränsöverskridande järnvägsstråk för både framtida gods- och persontrafik. Genom elektrifieringen av Meråkerbanan kommer järnvägsstråket sammanbinda två hav, flera hamnar och flygplatser, städer som Trondheim, Östersund, Gävle, Uppsala och Stockholm samt flera miljoner människor. Detta kommer att släppa loss en potential och skapa stora möjligheter till sammanhängande gods- och persontrafik, som kan ge positiva effekter i hela landet. Men för att uppnå detta måste de norska investeringarna följas upp i Sverige med investeringar på Mittbanan och Norra stambanan, för bättre kapacitet och kortare restider.

Partnerskap Atlantbanan

Vi är alla en del av Atlantbanegruppen som bildades 1993. Huvudsyftet var från början att verka för snabbtågsstandard av hela järnvägssträckan Stockholm-Gävle-Bollnäs-Ljusdal-Ånge-Östersund-Storlien. Ambitionen var också att stimulera till ökat samarbete över gränsen så att snabbtåget skulle kunna köra hela vägen till Trondheim – därav namnet Atlantbanan. Att få till stånd upprustningar för godstrafiken har också varit en huvuduppgift för Atlantbanegruppen och de två huvudspåren person- och godstrafik har hela tiden stöttat varandra i arbetet.

Idag fungerar samarbetet genom Partnerskap Atlantbanan – med både svenska och norska medlemmar – som primärt jobbar för utveckling av Norra stambanan, Mittbanan och Meråkerbana samt trafiken på dessa banor mellan Stockholm, Arlanda, Uppsala, Gävle, Bollnäs, Ljusdal, Ånge, Östersund och Trondheim respektive mellan Sundsvall, Östersund och Trondheim. Deltagande organisationer i partnerskapet är kommunerna Bollnäs, Bräcke, Krokom, Malvik, Meråker, Ljusdal, Ockelbo, Ovanåker, Stjørdal, Trondheim, Ånge, Åre och Östersund samt Region Gävleborg, Region Jämtland Härjedalen, Region Västernorrland och Trøndelag fylke.

Förutsättning för utveckling, tillväxt och klimatomställning

För Bollnäs, Ljusdals, Ovanåkers och Ockelbos kommuner är det således viktigt att högsta prioritet sätts på Norra stambanan. Möjligheterna till regionförstoring samt att kunna resa snabbt, säkert och effektivt är helt avgörande för våra kommuners fortsatta utveckling och tillväxt. Det är primärt att ha en infrastruktur som fungerar, både för att besökare ska kunna ta sig till vår region på ett smidigt och säkert sätt, men också för att vi som bor och verkar här ska fortsätta göra det. Detta handlar också om klimatomställningen och att prioritera åtgärder som snabbt kan bidra till minskat koldioxidutsläpp genom att flytta över transporter från väg och flyg till järnväg.

Satsa på Norra stambanan genom att bygga bort enkelspårsträckorna mellan Kilafors-Holmsveden och Ockelbo-Mo grindar – vilket måste ses som en kostnadseffektiv åtgärd för ökad kapacitet, hastighet och bärighet i hela järnvägssystemet.

Kapacitetshöjande åtgärder på Norra stambanan är av största betydelse och kan ses som en överlevnadsfråga för kommuner i södra Norrlands inland!

Med vänlig hälsning

Marie Centerwall (S), kommunstyrelsens ordförande i Bollnäs kommun

Marit Holmstrand (S), kommunstyrelsens ordförande i Ljusdals kommun

Håkan Englund (S), kommunstyrelsens ordförande i Ovanåkers kommun

Magnus Jonsson (S), kommunstyrelsens ordförande i Ockelbo kommun

